

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2022-990

24.11.2022

Storebrand Forsikring AS

Lystbåt/fiskebåt

Motorhavari – forårsaket av tilfeldig, plutselig ytre påvirkning?

Under en båttur havarerte styrbord motor på sikredes båt. Skaden ble meldt til selskapet, som engasjerte takstmann til å vurdere skaden. Takstmannen konkluderte med at skaden ikke skyldtes en plutselig, ytre påvirkning. Sikrede var uenig og hevdet seg utsatt for sabotasje. I alle tilfelle mente sikrede at skaden skyldtes en ytre årsak da havariet etter sikredes oppfatning var forårsaket av at glykol kom inn i motoroljen slik at motoren skar seg. Sikrede mente glykolen utgjorde en ytre påvirkning. Selskapet avslo kravet og mente skaden ikke var forårsaket av ytre forhold i vilkårenes forstand. Nemnda kom til at sikrede ikke hadde dokumentert en dekningsmessig skade.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning etter motorhavari i sikredes båt. Spørsmålet i saken er om motorhavariet skyldes en tilfeldig, plutselig ytre påvirkning.

Sikrede har avtalt båtforsikring, Kasko, i selskapet.

Aktuelt vilkår fra sikredes forsikringsavtale:

4.4 Kaskoforsikring

Hvis det er angitt i forsikringsbeviset at Kasko er valgt gjelder skade som er nevnt under pkt. 4.3. og dessuten: skade som er en følge av at fartøyet har vært utsatt for sammenstøt, kantring, synking eller annen tilfeldig, plutselig ytre påvirkning.

(...)

4.6 Forsikringen omfatter ikke:

(...)

4.6.9 skade på motor alene, med mindre skaden er en følge av brann, lynnedslag, eksplosjon, tyveri, hæververk, sammenstøt, eller at skroget også har vært utsatt for kantring, eller synking eller ved brudd på rigg.

Den 22.10.21 havarerte styrbord motor på sikredes båt under en båttur. Sikrede beskrev hendelsen i skademelding til selskapet.

(...) Etter at vi forlot vår båtplass ved (...) og passerte høyde med N. kom det plutselig et smell og det virket som båten eksploderte. I samme øyeblikk veltet det røyk ut av båten motorluke og lufteriller i skroget. Undertegnede stoppet begge motorene umiddelbart og startet klargjøring av gummibåt i redsel for brann i motorrom. Mens gummibåt ble klargjort for evakuering, ble det oppdaget at røyken ut av motorluke og lufteriller startet å gi seg. Undertegnede besluttet derfor å åpne motorluken. Røyk veltet ut av motorluken, men etter hvert var det mulig å både se og gå ned i motorrom da røyken ikke skyldtes brann. Motor og motorrom var oversprøytet med olje/diesel og ødelagte metalleder. Etter et nærmere skue av motorrom oppdaget undertegnede at det var et stort hull i styrbord motor. (...)

Selskapet engasjerte takstmann L. til å besiktige skaden. Besiktigelse ble gjennomført 28.10.21, og takstrapport forelå 1.11.21. I takstrapporten fremkom:

Skade: Stor skade i sylinder nr 2 på sb motor.

Skadeårsak: Høyst sannsynlig (99,9% sikkert) ikke noe plutselig ytre hendelse, men venter på at motor skal bli demontert/feilsøkt og at svar på drivstoffprøver foreligger. (mulig det er en dysespiss i sylinder nr 2 som har løsnet og kilt seg mellom topp og sylinder "ikke vet jeg, før skadet motor er demontert")

Fra takstmannens side ble det gitt uttrykk for at han ikke med sikkerhet kunne fastslå årsaken til skaden, men at skaden neppe skyldtes en plutselig, ytre påvirkning.

Sikrede var uenig i takstmann L. sin vurdering og ba om å få en ny takstmann til å vurdere saken.

Selskapet engasjerte deretter, den 3.11.21, takstmann G. G. tok kontakt med verkstedet som sikrede selv hadde engasjert til å undersøke skaden.

Sikrede igangsatte egne undersøkelser og fikk sendt olje fra både babord og styrbord motor til analyse. Sikrede la fram resultat fra oljetesten med uttalelse fra E. og N. hvor det ble gitt uttrykk for at verdiene på oljen viste at noe var galt med denne.

Sikrede trodde at motoren måtte ha blitt utsatt for sabotasje, trolig med det formål å senke salgsverdien på denne, da sikrede hadde innledet en salgsprosess forut for skaden.

På bakgrunn av sine undersøkelser avga takstmann G. en uttalelse om skade/årsak:

Hei

Når det gjelder denne saken så er jeg enig med kunden at det er en plutselig hendelse når råde kommer ut av motorblokk.

Men det er ikke en plutselig ytre påvirkning som er årsaken til motorhavari

Så konklusjonen som ("takstmann L.") kom til støttes av meg også.

Men Storebrand har ikke dekning for motorskade.

Avtalen med kunde var at han skulle kontakte meg når de hadde fått demontert motoren, noe kunden ikke var enig i.

Han sa det ikke var inngått noen avtale. Å nå har han delvis reparert motoren sin.

Han skriver selv i sin rapport at N. antar at glycol i oljen kan være årsaken til uhellet. Pluss en mulig følgeskade fra tidligere rep av motorer hos K. i 2010.

Vurderingen er at denne skaden ikke kan dekkes på kasko

Selskapet opprettholdt deretter at skaden ikke var dekket over kaskoforsikringen da den ikke var forårsaket av en plutselig, ytre påvirkning.

Sikrede har i det vesentligste anført at den oppståtte skade på styrbord motor skyldes en plutselig, ytre påvirkning, og at skaden således må være dekket av kaskoforsikringen.

Skade har trolig oppstått som følge av sabotasje/hærverk på sikredes båt. Sikrede var i ferd med å selge båten og tror han har blitt utsatt for sabotasje fra noen i håp om å få kjøpt båten billig.

Sikrede viser til uttalelse han har innhentet fra E. som skriver at oljens verdier ikke er i samsvar med ny eller brukt mobilolje.

Sikrede anfører at plutselig inntrengning av glykol i motoroljen trolig er årsak til havariet. Sikrede anfører at skaden på motoren da har oppstått som følge av en utenforliggende årsak – den plutselige inntrengning av glykol i motoren.

Selskapet har i det vesentligste anført at det ikke er sannsynliggjort at den oppståtte skade omfattes av forsikringen.

Selskapet anfører at det verken er sannsynliggjort at skaden har oppstått som følge av en tilfeldig, plutselig ytre påvirkning eller ved hærverk. For så vidt gjelder anførselen om hærverk, så anfører

selskapet, basert på takstmann L. sin vurdering, at glykol i oljen etter motorhavari med sannsynlighet kan komme fra motoren i forbindelse med skadehendelsen.

Fra selskapets side anføres det videre at om skaden ikke faller inn under ett av de nevnte dekningsbegrep, så vil skadehendelsen være vilkårmessig unntatt i henhold til vilkårenes pkt. 4.6.9.

Under henvisning til Finansklagenemnda sin avgjørelse 2021-996, anfører selskapet videre at det er den som fremmer et krav som må sannsynliggjøre kravet sitt. Bevistemaet er sannsynlighetsovervekt.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om selskapet er ansvarlig for motorhavari som følge av hærverk.

Nemnda slutter seg her til sekretariatets vurdering:

(...)

Spørsmålet i den foreliggende sak er om det er sannsynliggjort at motorhavariet inntraff som følge av hærverk, og således omfattes av forsikringens dekningsfelt.

Du har anført at det påhviler selskapet å sannsynliggjøre at skaden *ikke* har oppstått ved en hærverkshendelse. Sekretariatet bemerker i denne sammenheng at det er sikker rett at det er du som kravstiller som må sannsynliggjøre et gitt faktum. Vi viser i denne sammenheng til en rekke avgjørelser fra Finansklagenemnda der dette prinsippet kommer til uttrykk, se bl.a. FinKN 2021-996, 2021-756, 2020-579 (som gjaldt motorhavari), 2019-110 m.fl.

I FinKN 2018-591, som gjaldt uenighet om erstatningsberegningen etter at en båt var blitt transportskadet, uttalte nemnda blant annet:

Nemnda må ta utgangspunkt i de takstrapporter og sakkyndige uttalelser som er fremlagt. Selskapet har innhentet en takst pålydende kr. 74 565, mens sikrede har innhentet to ulike prisestimat pålydende kr. 87 935 og kr. 131 716. Nemnda har ikke forutsetninger for å uttale seg om hvilket beløp som er korrekt, og har derfor ikke grunnlag for å si at selskapets takst ikke er korrekt.

I saken har du fremlagt en oljeanalyse som dokumentere at olje fra den havarerte motoren ikke har godkjent kvalitet etter havariet, og at glykol i oljen kan ha forårsaket havariet. Videre har du fremlagt en uttalelse fra E. som uttaler at oljeprøven ikke har normale verdier sammenlignet med vanlig brukt olje av den aktuelle typen.

Etter sekretariatets oppfatning er imidlertid ikke disse opplysningene alene tilstrekkelige til at skadeårsaken kan sies å være hærverk. Hertil kommer at det fra takstmann L. sin side uttales at det kan være selve motorhavariet som har forårsaket at glykol fra kjølesystemet har blitt blandet med oljen.

Sekretariatet kan etter dette ikke se, basert på fremlagte opplysninger, at det foreligger sannsynlighetsovervekt for at motorhavariet har inntruffet som følge av en dekningsmessig begivenhet (hærverk).

(...)

Sikrede har i ettertid fremlagt en ny vurdering fra Norsk Oljelaboratorium. Vurderingen sier bl.a. at det kan være "inngang glycol" som kan "komme via topp eller forin", og at for meg ser "det ut som Glycol er årsak til at råde har kommet ut av blokka". Nemnda kan imidlertid ikke se at disse opplysningene dokumenterer at årsaken til en mulig inngang av glycol er hærverk.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Vibeke Stiansen (selskapsrepresentant) og Hege Sundby (forbrukerrepresentant).